

Titel: Man kan også være søstjerne

Temaer: identitet, opbrud, tvivl, valg, ungdomsliv/voksenliv

Fag: Dansk

Målgruppe: 9. – 10. kl. og gymnasiet



Data om læremidlet:

Bog: Martha Flyvholm Tode, Høst og søn, 2020

Den pædagogiske vejledning indeholder en hel række forslag til opgaver, der kan bruges både til arbejdet før, under og efter læsningen af bogen. De handler bl.a. om personerne, den symbolske brug af søstjernen og væggelus, kapitlernes overskrifter, samt perspektivering til elevernes eget liv og fremtid.

Faglig relevans/kompetenceområder

Forenklede Fælles Mål: Der kan arbejdes med målet

Fortolkning: Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster.

Hvilket/hvilke faglige områder er i fokus? Der er fokus på områder indenfor Litteraturanalysen i opgaverne i denne vejledning.

I denne vejledning har opgaverne fokus på arbejdet med danskfaglige områder og begreber som f.eks. fortolkning, symbolikker, tomme pladser. Der lægges også op til at give plads til elevernes egne undersøgelser og tolkninger af teksten.

Ideer til undervisningen

Før I begynder at læse bogen.

Her er en række forslag til, hvordan du kan arbejde med forforståelsen, inden du begynder at læse bogen med eleverne.

Start med at snakke om titlen.

Hvordan fortolker eleverne den, og hvad får de af forventninger til bogen?

Læs bagefter bagsideteksten.

Hvilke forventninger skaber den til bogen?

Diskuter citatet "Mennesker som Emma kan holde både lejlighed og hund og kæreste. Jeg kan ikke engang holde køleskab".

Hvad vil det sige at holde køleskab? Hvad fortæller det allerede nu om hovedpersonen Anne?

Undersøg mere om søstjerner. Hvordan lever de? Hvad gør dem særlige? Hvordan kan de hænge sammen med hovedpersonen og historien?

Du kan også lade eleverne bruge 5 minutter på at undersøge bogen og bagefter lade dem skrive ned eller fortælle om deres umiddelbare tanker om, og forventninger til, bogen og dens handling.

Læs det første kapitel "Bro" højt på klassen eller i mindre grupper. Lad eleverne tænke højt og snak om hvad vi får at vide i kapitlet. Hvad der fortælles om Anne og Jens i kapitlet, og hvordan det kan fortolkes.

Arbejdet med bogen

Her kommer en række ideer til, hvordan der kan arbejdes med bogen. Opgaverne er inddelt efter forskellige fokus og kan derfor bruges i forskellig rækkefølge. De kan både bruges under og efter læsningen.

Da det er en bog med mange tomme pladser og muligheder for fortolkninger, er det vigtigt at lægge op til, at der er mange mulige svar. Det er derfor en god ide at give eleverne mulighed for at undersøge teksten selv, eller i makkerpar, og bagefter afprøve og diskutere deres tolkninger i mindre grupper. Så har den enkelte elev en bedre mulighed for at komme til orde med deres fortolkning. Derefter kan I godt lave opsamlinger på klassen og diskutere de forskellige tanker og tolkninger.

Det er en god ide at dele læsningen af bogen op i mindre dele og lave opsamlinger undervejs. Så har alle en mulighed for at følge med og forstå handlingen, symbolikken og de bagvedliggende tomme pladser.

Personkarakteristik.

De to kærester Anne og Jens lever nærmest to separate liv i bogen.

- Skyg de to personer og beskriv de to deres forskelligheder og forskellige syn på tingene.
- Kig på hvad de har til fælles?
- Og hvorfor de ikke passer godt sammen?
- Jens og Anne siger ofte det modsatte i bogen, men Anne giver alligevel Jens ret eller gør hun? Undersøg hvad Anne siger, hvad hun mener og kom med bud på, hvorfor Anne gør, som hun gør.

Kapitlernes overskrift

Bogens korte kapitler har alle en overskrift, som er et substantiv/navneord. Lad eleverne undersøge de forskellige ord, der bruges som overskrift.

- Hvor mange gange optræder de forskellige ord som overskrift?
- Hvad handler de kapitler om som er "samlet" under den samme overskrift? Er der sammenhæng i de forskellige kapitler?
- Lad eleverne samle de enkelte kapitler i grupper under deres fælles overskrift og lav en oversigt over kapitlerne. De kan f.eks. gøre det på en Padlet væg, eller i Mindmeister på Skoletube. Hvilke forskelle er der mellem kapitlerne, med de forskellige overskrifter og hvordan hænger de sammen?
- Diskuter overskrifternes betydning for handlingen. Hvad giver de jer som læser? Hvordan kan de forstås i forhold til Anne liv?

Flashbacks

Bogen igennem er der flashbacks til Annes liv på kollegiet i sommerferien, mens Jens er ude og rejse. Her oplever hun, sammen med vennerne Stefen og Mikkell, hygge, afslappethed og socialt samvær. Det er en stor kontrast til hendes liv i Kbh. sammen med Jens.

- Lad eleverne reflektere over, hvordan de ser flashbacket.
- Hvilken betydning har det for deres forståelse af historien, af Anne, og af hendes forhold til Jens.

Ibrahim

En anden kontrast til Anne og hendes liv er flygtningen Ibrahim, som hun skal hjælpe med sproget, og som bliver det tætteste på en ven, hun får i Kbh.

- Lad eleverne gå på opdagelse i Annes forhold til Ibrahim og undersøge, hvad de hjælper hinanden med. De kan bruge følgende spørgsmål til at få gang i undersøgelsen.

- Hvilke fællestræk og modsætninger er der mellem Ibrahim og Anne?
- Hvad siger Ibrahim om sit liv?
- Hvad får Anne ud af at snakke med Ibrahim?
- Lav sammenligninger mellem Ibrahim og Jens og find forskelle og evt. ligheder. Hvordan udvikler deres betydning for Anne sig undervejs i bogen?

Væggelusene

Anne er overbevist om at der er væggelus i lejligheden, og hun får bid og sår forskellige steder på kroppen. Men de finder aldrig lusene i lejligheden.

- Lad eleverne reflektere over den symbolske betydning af væggelusene og deres angreb på Anne. Først alene, så i små grupper og til sidst samlet på klassen.
- De kan være symbol på utilpashed med livet i København, utilpashed med samlivet med Jens eller andet.
- Lad eleverne holde øje med hvornår væggelusene optræder, hvordan de udvikler sig undervejs i bogen og hvad Anne gør for at komme af med dem.

Gift ved første blik

Anne ser serien "Gift ved første blik" gennem hele bogen. Hvis eleverne ikke kender serien, kan de se et afsnit på mitCFU (se under supplerende materialer).

Bagefter kan de arbejde med at finde den symbolske betydning af, at det er den serie, Anne ser i sammenligning med hendes eget liv. Lad dem diskutere sig frem til deres bud i små grupper og saml op på klassen bagefter.

Søstjernen

Lad eleverne genlæse de afsnit, hvor Anne er en søstjerne på gulvet. Bagefter kan de reflektere over, hvad det betyder, og hvad de undrer sig over. Lad dem stille 3 spørgsmål, som de kan få de andre i gruppen til at svare på. Eksempler på spørgsmål kunne være:

- Hvad sker der med Anne, når hun er en søstjerne?
- Hvordan ændrer det hendes synsvinkel og verdensbillede?
- Hvilken betydning har det for hende?
- Hvordan hænger disse afsnit sammen med titlen på bogen?

Perspektivering

Der kan i perspektiveringen til elevernes egen verden, og den virkelighed de snart skal ud i, bl.a. arbejdes med to tv-udsendelser, som der linkes til under supplerende materialer.

- **Det god råd**
Se udsendelsen og lad eleverne diskutere de forskellige råd som Marinus får i udsendelsen. Er der noget, de kan bruge i forhold til deres egne tanker om deres uddannelse og fremtid?
Lad eleverne i grupper diskutere om der er nogle af de råd, som Anne kunne have brugt til at træffe et valg.
- **Limbo – når sabbatår er fucked**
Se et eller flere afsnit og diskuter nogle af de forskellige dilemmaer som opstår for de tre piger i udsendelserne. Er der noget som eleverne kan spejle sig i hos Ciliane, Line og Stines oplevelser og tanker om livet og fremtiden? Hvilke overvejelser går eleverne med omkring ungdomsuddannelse og sabbatår?

Supplerende materialer

De to første tv-udsendelser, som der er link til nedenfor, handler begge om de store problemer med uddannelsesvalg, tvivl og andres forventninger til, hvad man skal gøre. Det gode råd er et debatprogram, og serien Limbo er en dokumentarserie.

Det gode råd <http://ucsyd.mitcfu.dk/TV0000120705>

Serien Limbo – når sabbatår er fucked <http://ucsyd.mitcfu.dk/TV0000116918>

Gift ved første blik <http://ucsyd.mitcfu.dk/TV0000026110>

Gift ved første blik USA <http://ucsyd.mitcfu.dk/TV0000032950>